

Olsztyn, 14 kwietnia 2020 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-IV.431.1.3.2020.UR

Pani Elżbieta Małgorzata Biadała
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. Spacerowa 14a
11-036 Gietrzwałd

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 10-11 i 13-14 lutego 2020 r. kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie. Kontrola przeprowadzona została w ówczesnej siedzibie jednostki kontrolowanej, przy ul. Olsztyńskiej 2.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.79.2020 z dnia 4 lutego 2020 r.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 14 lutego 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Panią w dniu 18.03.2020 r. (data wpływu do tut. Urzędu - 20.03.2020 r.). Do protokołu nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Ustalenia kontrolne dokonane zostały w oparciu o analizę okazanych dokumentów i pisemne informacje udzielone przez Panią w związku z prowadzoną kontrolą.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań, w szczególności w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzenia, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych;
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych;
- przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych;
- zapewnienia posiłku;
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych;
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- pracy socjalnej.

Ponadto nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie:

- kwalifikacji zawodowych Pani oraz pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej;
- podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie;
- wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych;
- przedkładania radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka pomocy społecznej oraz wykazu potrzeb z zakresu pomocy społecznej.

W zakresie realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienie:

- Brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych, wbrew wymogowi określone w art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą niezabezpieczeniem mieszkańcom gminy pomocy i wsparcia w ww. formie.
- Brak realizacji zadania obowiązkowego gminy tj. prowadzenia noclegowni, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej w związku z art. 48a ust.1 ustawy o pomocy społecznej.
Z dokonanych ustaleń wynika, że w okresie objętym kontrolą gmina poszukiwała podmiotów do świadczenia usługi zapewnienia całodobowego czasowego schronienia dla osób bezdomnych w postaci schroniska, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, usług noclegowni i ogrzewalni, jednak otrzymała tylko ofertę na świadczenie usług w formie schroniska, w związku z czym nie realizowała w pełni zadania wynikającego z ww. przepisu.
Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą niezabezpieczeniem mieszkańcom gminy pomocy i wsparcia w ww. formie.
- Zawieranie porozumień (w sprawie świadczenia usługi przyjmowania osób bezdomnych do schroniska) przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie, jako zamawiającego, zamiast przez Gminę Gietrzwałd,

reprezentowaną przez Kierownika GOPS, co stanowi naruszenie art. 9 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.).

Stwierdzone uchybienie skutkowało nierealizowaniem przepisów prawa.

W zakresie przyznawania świadczeń niepieniężnych stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienie:

- W 1 przypadku brak udokumentowania wysokości dochodu osoby kierowanej do domu pomocy społecznej, wbrew wymogowi określonemu w art. 107 ust. 5b pkt 4 i 10 ustawy o pomocy społecznej.
Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować błędnie ustaloną sytuacją dochodową strony.
- W 1 przypadku dot. korzystania przez dziecko ze specjalistycznych usług opiekuńczych brak potwierdzenia uczęszczania przez niego do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego i realizowania w nim obowiązku szkolnego, stosownie do wymogu art. 107 ust. 5d ustawy o pomocy społecznej w związku z art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r.poz.2096 ze zm.) – zwanego dalej Kpa.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.
- W 1 przypadku brak powiadomienia strony o wszczęciu postępowania z urzędu w związku ze zmianą decyzji w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, co stanowi naruszenie art. 61 § 4 Kpa.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.
- W 1 przypadku rozpatrzenie sprawy dot. skierowania i ustalenia odpłatności za pobyt osoby bezdomnej w schronisku, w oparciu o wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego podmiotu nieuprawnionego, wbrew przepisom ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.08.2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788). Sprawa została szczegółowo opisana w protokole na str. 12-13.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą nieprzestrzeganiem przepisów prawa.
- W 1 przypadku w decyzji dot. zmiany wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, wskazanie błędnej podstawy prawnej, wbrew art. 107 Kpa. Sprawa została szczegółowo opisana w protokole na str. 11-12.
Powyższe uchybienie skutkowało brakiem spójności między podstawą prawną decyzji i okolicznościami mającymi wpływ na jej wydanie.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że Rada Gminy Gietrzwałd w dniu 29 lipca 2004 r. podjęła Uchwałę Nr XVIII/150/2004 w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W ww. uchwale nie określono kosztu jednej godziny usługi.

W związku z powyższym w protokole z kontroli wskazano, że uchwała rady gminy podjęta na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, wśród szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, winna uwzględniać koszt usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej.

W zakresie przyznawania świadczeń pieniężnych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- W 1 przypadku przekroczenie 6-miesięcznego terminu przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego (dot. zasiłku stałego), co stanowi naruszenie art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia zostały omówione z Panią w toku prowadzonej kontroli.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienia jest Pani, jako kierownik jednostki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości i uchybień był niedostateczny nadzór z Pani strony, jak również niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania w celu realizacji zadania obowiązkowego gminy określonego w art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), tj. prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.
2. W dalszym ciągu podejmować działania w celu realizacji zadania obowiązkowego gminy dot. prowadzenia noclegowni, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 48a ustawy o pomocy społecznej. W przypadku braku możliwości prowadzenia schronienia w formie noclegowni przez gminę, zlecić realizację zadania, zawrzeć porozumienie administracyjno-prawne z inną gminą lub wykupić usługi.
3. W przypadku zawierania z innymi podmiotami porozumień w zakresie wykonywania zadań gminy polegających na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym - zawierać je pomiędzy podmiotem a Gminą Gietrzwałd reprezentowaną przez osobę uprawnioną, stosownie do wymogu art. 9 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.).
4. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej, w związku z art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz.2096 ze zm.).
5. O wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu, zawiadamiać wszystkie osoby będące stroną w sprawie, zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego.
6. Przestrzegać zasady przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracowników socjalnych, zgodnie z art. 107 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w związku z § 6 i 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1788).

7. W decyzjach administracyjnych zmieniających uprawnienia do świadczeń powoływać podstawy prawne wynikające z okoliczności sprawy, stosownie do art. 107 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego.
8. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, aktualizację wywiadu sporządzać zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie, uwzględniając ustalenia kontroli przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, wskazuję następujące działania:

1. Podjąć działania w kierunku opracowania projektu uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XVIII/150/2004 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, w zakresie kosztu 1 godziny usługi.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Kastrak
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

